

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne eller kurs: Svenska 1

Tema: Citering och referatteknik

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Betygskriterium (E)
Eleverna ska kunna använda sig av olika källor och referera samt citera dessa korrekt.	Eleven redovisar källor och referat i texten på ett korrekt sätt, med tydliga och logiska kopplingar till relevanta delar av texter.
Eleverna ska veta skillnaderna mellan att citera direkt och indirekt.	Eleven förstärker skillnaden mellan direkt och indirekt citering och kan tillämpa det i egna texter.

[Läroplan för gymnasieskolan, Svenska 1]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till citering och referatteknik (15 min)

- Förklara vad citering och referatteknik innebär.
- Visa exempel på hur man citerar direkt och indirekt.
- Diskutera vikten av att citera korrekt för att undvika plagiat.
- Genomgå vanliga format, t.ex. APA och MLA.

2. Praktisk övning i citering (20 min)

- Ge eleverna en kort text där de ska njuta av den och plocka ut citat.
- Be dem att formulera både direkta och indirekta citat.
- Diskutera skillnaderna mellan de olika citeringsmetoderna i grupper.

3. Sammanfogning och reflektion (10 min)

- Skriv upp exempel på hur elever har citerat på tavlan.
- Sammanfatta lektionen med reflektion kring citeringens betydelse.

4. Frågor och diskussion (5 min)

- Avsätt tid för elever att ställa frågor om citat- och referatteknik.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Citeringens syfte:** Citering används för att styrka ett argument och för att ge kredit till ursprungsförfattaren.
- **Referatteknik:** Skillnaden mellan att referera en åsikt och att citera ett exakt stycke.
- **Plagiat:** Vad det är och hur man undviker det genom korrekt citering.
- **Olika stilar:** Identifiera och öva på olika stilar av citering, inklusive hur man hanterar digitala källor.
- **Källa- och referenshantering:** Lär dig hur man hanterar olika typer av källor från böcker till webbsidor.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Citering	Att återsge en annan författares åsikter eller text i sin egen text.	Kommer från latin "citare", att kalla på eller nämna.
Referatteknik	Tekniker för att sammanfatta eller parafrasera en text.	Från latin "referre", att föra tillbaka.
Plagiat	Oetisk handling där man tar krediten för en annans arbete.	Från latin "plagiatus", vilket betyder att man rövar bort.
Källkritik	Bedömning av en källas trovärdighet och relevans.	Kommer från "källa", och "kritik" har grekiskt ursprung, "kritikos".
Upphovsrätt	Rättsligt skydd för skapandet av intellektuell egendom.	Från tyska "Urheberrecht", vilket betyder rättigheter för skaparen.

Diskussionsfrågor

- A. Hur skiljer sig citat och referat i termer av syfte och användning?
- B. Vad händer om man inte citerar korrekt? Vilka konsekvenser kan detta få för ens akademiska arbete?
- C. Vilken roll har digital publicering i sammanhanget av upphovsrätt och citat? Hur kan man arbeta för att skydda sina egna texter?

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper och får en text av en känd författare. De ska läsa texten tillsammans och i gruppen, välja ut citat som de anser är särskilt viktiga. Varje grupp presenterar sina valda citat och förklarar varför de är viktiga. Efter presentationerna diskuterar klassen vad som gör ett citat effektivt och hur det kan användas för att stödja olika argument.

Exit-ticket

Fråga	Svar
Vad är skillnaden mellan direkt och indirekt citering?	Direkt citering innebär att man återsger en text ordagrant, medan indirekt citering innebär att man summerar eller omformulerar innehållet.
Ge ett exempel på vad plagiat är.	Att använda en annan persons arbete eller idéer utan att ge dem kredit, som att kopiera text utan att ange källan.
Hur kan källkritik tillämpas i vardagen?	Genom att vara skeptisk till information man finner online och alltid dubbelkolla källor innan man litar på dem.
Varför är det viktigt att ange källor?	För att ge rätt kredit till författaren, styrka sitt eget argument och undvika plagiat.
Vad är upphovsrätt?	Lagar som skyddar skaparen av ett originalverk från att få det kopierat eller distribuerat utan tillstånd.

Hemuppgift

En eventuell hemuppgift skulle kunna vara att eleverna ska välja en artikel eller ett avsnitt av en bok och skriva en kort sammanfattning av innehållet. De ska därefter citera en mening direkt och referera till den på ett korrekt sätt, med angivande av källan och formatet.

Citat

“Att citera är att ge erkännande till dem vars tankar du använder.” – Anonym, år okänt. Detta citat understryker vikten av att ge erkännande till ursprungliga författare när man använder deras idéer eller ord.

Tags: [Lektion](#)